

www.vaikuttavamuseo.fi

Liverpoolin museot alueen kehityksen voimavarana

Kansallisesti rahoitettuun Liverpool National Museums -kokonaisuuteen kuuluu seitsemän eri puolilla kaupunkia sijaitsevaa museota. Taide- luonnon- ja kulttuurihistoriallisia kokoelmia käsittävän museokokonaisuuden vanhin museo World Museum on perustettu 1851 ja uusin Museum of Liverpool avattiin kesällä 2011. Museoista kolme sijaitsee Albert Dockin alueella Merseysiden joenrannan rakennushistoriallisesti merkittävä telakka-alueella, josta on parissa kymmenessä vuodessa muodostunut kaupungin uusi painopistealue.

Telakkatoiminta päättyi 1972 ja alue oli autiona kymmenen vuotta. 1980-luvussa käynnistyi alueen suunnitelmallinen kehittäminen osana laajempaa aluekehityshanketta, jota ohjaamaan perustettiin hallituksen aloitteesta Merseyside Development Corporation (MDC) 1981. Albert Dockin alueen arvokas rakennuskanta restauroitiin ja parissakymmenessä vuodessa alueesta kehittyi Liverpoolin suurin turistinähtävyys museoineen ravintoloinen ja tapahtumineen. Alun perin kaupungin omistama Merseyside Maritime Museum muutti alueelle 1986, jonka jälkeen sitä ovat seuranneet Tate Liverpool, International Slavery Museum ja Beatles Story. Kulttuuripääkaupunkivuoden 2008 perintö on ollut merkittävä ja National Museums Liverpoolin kesällä 2011 ovensa avannut Museum of Liverpool on Britannian mittavimpia museohankkeita vuosikymmeniin – valtava moderni rakennus sisältää Liverpoolin historiaa eri näkökulmista käsitteleviä gallerioita.

Liverpool National Museums sai kansallisen museon statuksen vuonna 1986 ja se on ainoa kokonaisuudessaan Lontoon ulkopuolella sijaitseva kansallinen museo. Yli 500 työntekijän museon pääasiallinen rahoitus tulee valtiolta. Kaikkiin museoihin on vapaa sisäänpääsy ja vuonna 2010 kokonaisuuden museoissa vieraili yhteensä 2,6 miljoonaa kävijää. Kokonaisuutta johtaa museonjohtaja, jonka alaisuudessa toimii neljä Executive Directoria (Development and communication; Collections Management; Education, Communities and Visitors ja Finance. Lisäksi suoraan johtajan alaisuudessa ovat Project Director (Museum of Liverpool) ja Director (Human Resources). Tukitoiminnot ja monet pääprosesseistakin, kuten kokoelmien hallinta ja välittäminen ja yleisötyö on organisoitu keskitetysti. Museoikohtaiset yksiköt, joissa on museoiden erikoistuneita museoammattilaisia sijoittuvat Collections Management -kokonaisuuteen. Strategiset painopisteet ja ja resurssien käyttö suunnitellaan keskitetysti ja kullakin museoikohteella on selkeästi oma tilauksensa ja asiakaskuntansa - myös kävijätutkimukset ovat antaneet tästä näyttöä.

Liverpoolin museoiden strateginen suunnittelu on perusteellista ja museon missio määritelty selkeästi. Toiminnan kulmakivenä ovat toiminnan avoimuus, julkisuus ja tasa-arvoisuus – vapaasta sisäänpääsystä pidetään kiinni ja museon kynnyksen halutaan olevan mahdollisen matalalla. Museon perimmäisen tarkoituksen nähdään olevan opetuksellinen (educational), mikä kuvastuu museoiden erittäin informatiivisissa ja saavutettavissa näyttelyissä sekä vahvassa panostuksessa koululaisille suunnattuun toimintaan.

www.vaikuttavamuseo.fi

Tällä hetkellä taloudellisista muutostekijöistä ollaan erittäin tietoisia ja vuosien 2011–15 toimintasuunnitelmassa varaudutaan edelleen tuleviin merkittäviin julkisen talouden leikkauksiin, jotka ovat tosiasia myös Britanniassa.

Vaikka museo on kansallisesti rahoitettu, on sen toiminnassa ja sisällöissä vahva paikallinen korostus. Esim. museon johtokunnassa alueelliset sidosryhmät ovat vahvasti edustettuna. (esim. paikalliset matkailutoimijat ja -yrittäjät, yliopisto, julkinen terveydenhuolto, juridinen asiantuntemus ovat edustettuina). Vahvat alueelliset kytkökset kuvastuvat myös Museum of Liverpoolin miljoonahankkeen rahoituksessa, josta huomattava osa tuli yksityisiltä lahjoittajilta ja yrittäjiltä julkisen kansallisen ja alueellisen rahoituksen lisäksi. Museum of Liverpoolin toiminnan ytimessä on Liverpoolin kansainvälinen merkitys ja historia sekä erityisesti populaari- ja nykykulttuuri ja museossa oli aukiolonsa aikana vierailut jo huikeat 500 000 kävijää.

Yleisönsä suuntaan museo tarjoaa kiinnostuneille useita väyliä osallistua ja tukea toimintaa: museonystävien eritasoisista jäsenyyksistä vapaaehtoistyöhön ja erilaisiin yhteisöllisiin historia- ja tallennusprojekteihin sekä esimerkiksi yhteisöjen tuottamiin näyttelyihin (community exhibitions), joille on varattu erillistä tilaa museoissa. Erityisesti lähihistoriaan ja populaarikulttuuriin panostavan Museum of Liverpoolin suunnitteluvaiheessa toteutettiin monia kiintoisia paikallisia yhteisöjä ja museon asiakkaita osallistavia projekteja sekä nykydokumentointia. Uuteen näyttelyyn sisältyy näissä projekteissa tuotettuja osia.

Teksti: Ulla Teräs

Lisätietoa:

The National Museums Liverpool:
<http://www.liverpoolmuseums.org.uk/>

Liverpoolin museoiden organisaatiokaavio:
<http://reference.data.gov.uk/gov-structure/organogram/?pubbod=national-museums-liverpool&post=1>

Kommentit:

- Museon on yhtä aikaa kansainvälinen, kansallinen ja hyvin paikallinen. Näkökulmien yhdistäminen ja sekoittaminen on käännetty vahvuudeksi

- Kaupungin ja museon organisaation väliset yhteistyösuhteet jäivät jossain määrin epäselväksi – miten vahvasti kaupunki panostaa ja strategioineen vaikuttaa museoiden kehittämiseen?

Liverpoolin museoiden arvot:

We believe that museums are fundamentally educational in purpose.

We believe that museums are places for ideas and dialogue that use collections to inspire people.

We are a democratic museum service and we believe in the concept of social justice: we are funded by the whole of the public and in return we strive to provide an excellent service to the whole of the public.

We believe in the power of museums to help promote good and active citizenship, and to act as agents of social change.

We believe in the importance of sustainable development and recognise that we have a role to play in the conservation and protection of the built and natural environment.

We believe in seeking out new opportunities and innovative ways of working, so as to keep our public offer fresh, relevant, challenging and competitive.